

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
СКУПШТИНА АП ВОЈВОДИНЕ

01 Број: 6 – 10

25. 12. 2000. године

НОВИ САД

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Скупштина Аутономне Покрајине Војводине на седници одржаној 21. децембра 2000. године утврдила је ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О СЛУЖБЕНОЈ УПОТРЕБИ ЈЕЗИКА И ПИСАМА, који вам у прилогу достављамо, ради разматрања и одлучивања, с тим да је члан 3. Предлога закона дат са алтернативом, о којој треба да одлучи Народна скупштина Републике Србије.

Поводом утврђеног Предлога закона Скупштина Аутономне Покрајине Војводине одредила је за представнике **НЕНАДА ЧАНКА**, председника Скупштине АП Војводине и **ГОРДАНУ ЧОМИЋ**, потпредседника Скупштине АП Војводине.

Прилог: 1.

Марија Жекић

По овлашћењу председника
Скупштине АП Војводине
СЕКРЕТАР
СКУПШТИНЕ АП ВОЈВОДИНЕ,
Марија Жекић

Марија Жекић

60

**ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА
ЗАКОНА О СЛУЖБЕНОЈ УПОТРЕБИ ЈЕЗИКА И ПИСАМА**

Члан 1.

У члану 1. став 2. Закона о службеној употреби језика и писама ("Службени гласник РС", бр. 45/91, 53/93, 67/93 и 48/94), на крају реченице се уместо тачке ставља зарез и додају следеће речи:

"а у Аутономној Покрајини Војводини у равноправној службеној употреби су ћирилично и латиничко писмо".

Члан 2.

Члан 3. став 2. Закона мења се и гласи:

"Службеном употребом језика и писама сматра се и употреба језика и писама при исписивању назива места и других географских назива, назива тргова и улица, назива органа, организација и фирми, упозорења за јавност исписана од стране органа и организација које врше јавна овлашћења."

Члан 3.

У члану 7. Закона брише се став 3.

/алтернатива: Члан 7. став 3. Закона се мења и гласи:

"Властита имена садржана у јавним натписима не могу се замењивати другим именима, а исписују се на језицима народности у складу са правописом тих језика."

Члан 4.

У члану 11. после става 2. Закона додају се нови ставови 3. и 4. који гласе:

"Општина може увести у службену употребу језик народности и на делу своје територије и у том случају се сходно примењују одредбе овог Закона о службеној употреби језика народности на делу територије општине и у органима или деловима органа са седиштем на делу територије општине где је језик народности уведен у службену употребу.

Општина је дужна да уведе у службену употребу језик народности у свим случајевима где постоји захтев за службену употребу језика народности на територији општине."

Досадашњи став 3. овог члана постаје став 5.

Члан 5.

Члан 12. став 6. Закона мења се и гласи:

"Ако се странке не споразумеју о томе на ком ће се језику водити поступак, језик поступка одређује орган, односно организација пред којом се води поступак. Орган је дужан одредити као језик поступка језик за који се определи већина странака у поступку."

После става 6. додаје се нови став 7. који гласи:

"У комуникацији између органа и припадника народности на територији општине где је у службеној употреби језик народности, ван поступка из става 1. овог члана, припадник народности има право да комуницира са органом на матерњем језику."

Члан 6.

У члану 14. Закона брише се став 1.

Члан 7.

Члан 15. Закона мења се и гласи:

"Другостепени поступак се води на језику на ком је вођен првостепени поступак."

Другостепена одлука израђује се, као аутентични текст, на српском језику и на језику народности, ако је на језику народности вођен поступак."

Члан 8.

У члану 18. Закона, након става 3. додаје се нов став 4. који гласи:

"У исправама из става 1. овог члана, у тексту који је састављен на језику народности, лична имена припадника народности се исписују према правопису језика те народности".

Члан 9.

Члан 19. став 1. Закона мења се и гласи:

"На подручјима на којима су у службеној употреби и језици народности, називи места и други географски називи, називи улица и тргова, називи органа и организација, саобраћајни знаци, обавештења и упозорења за јавност од стране органа и организација која врше јавна овлашћења исписују се и на језицима народности."

Члан 10.

У члану 22. Закона, додају се нови ставови 2., 3. и 4. који гласе:

"Надзор над спровођењем одредаба овог Закона на територији Аутономне Покрајине Војводине врше, у оквиру свог делокруга, покрајински органи управе надлежни за послове у области управе, саобраћаја, урбанизма, стамбено-комуналних послова, просвете, културе и здравства.

Право покретања поступка због привредног преступа и прекршаја из члана 23-26, осим органа наведених у члану 22. има и секретар општинске, односно градске управе, у оквиру своје месне надлежности."

"Скупштина Аутономне Покрајине Војводине ће својим општим актима ближе регулисати примену и извршење овог закона на територији Аутономне Покрајине Војводине."

Члан 11.

Овај Закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ:

1. ПРАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 72. став 1, тачка 2. и 12. Устава Републике Србије.

У члану 80. став 2. Устава РС предвиђено је да (пored осталих) скупштина аутономне покрајине има право предлагања закона.

Члан 21. став 1. тачка 9. Статута Аутономне Покрајине Војводине предвиђа да Скупштина АПВ предлаже законе, друге прописе и опште акте које доноси Народна скупштина.

2. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Устав СР Југославије и Устав Републике Србије гарантују службену употребу језика и писама народности (националних мањина) на подручјима где живе припадници националних мањина истовремено са српским језиком. Начин остваривања тог права прописан је Законом о службеној употреби језика и писама ("Службени гласник РС", бр. 45/91). Његове одредбе су већином задовољавајуће и прихватљиве, али, с друге стране, поједине одредбе закона или подзаконинских аката донетих ради извршења закона укинуле су нека већ стечена права народности. Националне мањине с правом и разумно очекују обезбеђење својих законских права у области употребе језика и писама.

У Војводини је постојао Закон и начину обезбеђивања равноправности језика и писама народа и народности у одређеним органима, организацијама и заједницама ("Службени лист САПВ", бр. 29/77). Те норме су престале да важе и нису добиле адекватну замену, па је један од циљева доношења предложеног закона поновно увођење извесних, раније већ познатих и примењиваних решења, која су се у пракси показала као добра, а којима се истовремено ничим нису ограничавала или угрожавала права и интереси већинског народа у домену службене употребе језика и писама промене ових одредаба довеле су до практичног укидања судских и управних поступака на језицима националних мањина.

Даљи разлог за доношење закона је његово усаглашавање са нормама међународног права, посебно са усвојеном Оквирном конвенцијом за заштиту националних мањина (Савет Европе, Стразбур 1995. године) и са Препоруком 1201 Скупштине Савета Европе.

Циљ који жели да се постигне изменама постојећег закона је и тај да се он учини оперативнијим и применљивијим, јер је слабо спровођење

мађарском правопису Суботица може бити једино "Szabadka". Осим ове унутрашње противречности у самом тексту овог члана, он је у директној супротности са чланом 19. истог Закона који одређује да се географски називи "исписују и на језицима народности". А правила мађарског, па и других језика су јасна, и ван домена овог Закона. Трећи разлог који мотивише брисање овог члана је да је исти у супротности са многим међународним документима за заштиту националних мањина, тако са Оквирном конвенцијом за заштиту националних мањина Савета Европе (члан 11. став 3.) која је део нашег позитивног права и са Препоруком 1201 Скупштине Савета Европе (члан 7. став 3.). Ови документи предвиђају коришћење и признавање традиционалних географских назива на језицима мањина приликом исписивања јавних натписа.

Члан 4.

Сама одредба која увођење мањинског језика у службену употребу делегира на ниво општине је демократска и сасвим оправдана. Међутим, у пракси се показало да непостојање никаквих критеријума, када треба или је пожељно увести језик и писмо мањине у службену употребу је довело до противречности у пракси. Неке општине са високим процентом мањинског становништва нису увеле језике мањине у службену употребу, иако је то раније био случај. Овим изменама би општине добиле јасне критеријуме, када је обавезно увести језик мањине у службену употребу. Пошто је у неким општинама мањинско становништво концентрисано само у неким насељеним местима, предложена је могућност да се језик народности не уведе у службену употребу на територији целе општине, већ само у насељеним местима у којима живи већи део припадника народности који говори тај језик. Ово би такође довело до усклађивања законских захтева са праксом.

Члан 5.

Досадашња одредба је увела примат српског језика у односу на језике народности, уместо раније равноправности језика народа и народности. Сматрамо да ова одредба дискриминише језике и припаднике мањина. Надаље, ова одредба је увелико допринела нестајању судских и управних поступака на језицима народности, пошто, на пример јавни тужилац, као један од странака редовно тражи поступак на српском језику, без обзира на матерњи језик окривљених.

За разлику од раније покрајинске регулативе, која је спроводила "равноправност језика народа и народности" републички закон је фактички увео појам "равноправних" и "равноправнијих језика". Сматрамо да у случају несугласице, треба овластити службено лице, да одлучи на ком језику је најцелисходније водити поступак.

Члан 10.

Кршење члана 19. и 20. Закона о службеној употреби језика је свакодневна појава широм Војводине (на штету језика националних мањина). Надлежни републички органи – по нашим сазнањима – нису покренули нити један прекршајни поступак из члана 23–25, ради кажњавања виновника. Уверени смо, да су општински органи много више заинтересовани за спровођење ових законских норми, што показују и подаци према којима општински органи најчешће поштују ове законске одредбе. За очекивати је да ће ова измена закона довести до ефективније имплементације ових законских одредаба. Ближе уређивање примене и извршења овог закона покрајинским актима, као и поверавање надзора над спровођењем закона покрајинским органима управе служили би истом циљу.

3. СРЕДСТВА СПРОВОЂЕЊА ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна посебна финансијска средства.